

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR**

V Holešovičkách 41, Praha 8

Tel./fax: 286 840 129, 130

E-mail: horakova@soc.cas.cz

Spokojenost s prací

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2004</i>
Otázky:	<i>EU.17a, EU.17</i>
Termín terénního šetření:	<i>9. – 16. února 2004</i>
Počet respondentů:	<i>1045</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>24. března 2004</i>
Zpracovala:	<i>Naděžda Horáková</i>

V únorovém šetření Centra pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR realizovaném v rámci projektu Naše společnost 2004 jsme se mimo jiné zaměřili na spokojenost českých občanů s prací.¹ Na tyto otázky odpovídali pouze respondenti, kteří jsou v současné době ekonomicky aktivní (N=583).

Tabulka 1: Spokojenost s prací celkově (v %)

	únor 2004 podnikatelé, živnostníci	únor 2004 zaměstnanci	únor 2004 Celkem	květen 2003
velmi spokojen	25	11	13	18
spíše spokojen	50	41	42	48
tak napůl spokojen, napůl nespokojen	22	42	39	28
spíše nespokojen	2	4	4	5
velmi nespokojen	1	2	2	1

Více než polovina všech ekonomicky aktivních obyvatel ČR je v zaměstnání spokojena a další dvě pětiny českých občanů jsou s prací tak napůl spokojeni a napůl nespokojeni. Nespokojenost se svým zaměstnáním deklarovalo v našem průzkumu pouze 6 % dotázaných. Jak ukazuje tabulka 1, spokojenost s prací je odlišná u osob pracujících v zaměstnaneckém poměru a podnikatelů či živnostníků – s prací jsou spokojeny tři čtvrtiny podnikatelů či živnostníků, ale jen polovina občanů pracujících v zaměstnaneckém poměru. Analýza sociodemografických charakteristik rovněž ukázala, že s prací jsou relativně spokojenější lidé s vysokoškolským vzděláním a s dobrou životní úrovní. Naopak dotázaní se základním vzděláním a špatnou životní úrovní jsou v zaměstnání

¹ Otázka: „ Jak jste celkově spokojen se svým zaměstnáním? Jste velmi spokojen, spíše spokojen, tak napůl spokojen, napůl nespokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen?“

relativně častěji nespokojeni. Co týče jednotlivých odvětví, tak spokojenost se svým zaměstnáním častěji deklarovali pracovníci v oblasti peněžnictví a pojišťovnictví a lidé věnující se činnosti v oblasti nemovitostí a pronajímání movitostí, službám pro podniky, výzkumu a vývoji. Naopak méně často vyjadřovali spokojenost se svým zaměstnáním respondenti pracující ve zpracovatelském průmyslu a v oblasti obchodu, oprav motorových vozidel a spotřebního zboží.

Dále nás zajímalo, jak jsou respondenti spokojeni s jednotlivými aspekty své práce.²

Tabulka 2: Spokojenost s jednotlivými aspekty práce

	Velmi spokojen	Spíše spokojen	Spíše nespokojen	Velmi nespokojen	+/-
s využitím vašich odborných schopností	22	55	16	5	77/21
s časovou dosažitelností	20	57	16	6	77/22
se zajímavostí práce	23	54	20	3	77/23
se vztahy mezi lidmi na pracovišti	18	55	20	5	73/25
s délkou práce, směnností	17	55	21	7	72/28
s organizací práce na svém pracovišti	15	56	22	5	71/27
se svým nadřízeným	16	54	19	5	70/24
s hmotným prostředím pracoviště a s jeho vybavením	11	59	23	5	70/28
s namáhavostí práce	9	58	25	7	67/32
s tím, jak se váš závod stará o své zaměstnance	7	50	32	6	57/38
s jistotou pracovního místa	10	38	32	13	48/45
se svým platem	6	37	45	12	43/57
s vyhlídkami na zvýšení platu nebo postup k lepší práci	4	22	46	22	25/68

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi nevím.

Jak ukazuje tabulka 2, více než tři čtvrtiny ekonomicky aktivních obyvatel naší země jsou spokojeny s využitím svých odborných schopností, s časovou dosažitelností svého zaměstnání a se zajímavostí své práce. Spokojenost převažuje také u všech dalších sledovaných aspektů práce s výjimkou platu (přibližně dvě pětiny respondentů s ním spokojeny jsou, tři pětiny pak nikoliv) a s vyhlídkami na zvýšení platu nebo postup k lepší práci (spokojenost zde vyjádřila pouze čtvrtina dotázaných).

S většinou sledovaných oblastí jsou spokojenější živnostníci a podnikatelé, naopak lidé pracující v zaměstnaneckém poměru jsou často spokojeni méně (shodně hodnotí obě skupiny pouze délku své práce a úroveň mezilidských vztahů na pracovišti). Spokojenost s prací roste také s úrovní dosaženého vzdělání (výjimku zde tvoří pouze spokojenost se vztahy na pracovišti, kde rozdíly mezi respondenty s různou vzdělanostní úrovní nebyly statisticky významné), spokojenější jsou také lidé, kteří označují svoji životní úroveň za dobrou či velmi dobrou.

Spokojenost českých občanů s prací nebyla součástí výzkumu CVVM poprvé. Časové srovnání nabízí tabulka 3.

² Otázka: „Jak jste spokojeni: (viz tabulku 2)?“

Tabulka 3: Spokojenost s jednotlivými aspekty práce – časové srovnání

	+/- únor 2002	+/- říjen 2003	+/- únor 2004
s využitím vašich odborných schopností	73/25	72/24	77/21
s časovou dosažitelností	-	-	77/22
se zajímavostí práce	73/26	77/22	77/23
se vztahy mezi lidmi na pracovišti	66/33	76/21	73/25
s délkou práce, směnností	69/30	71/28	72/28
s organizací práce na svém pracovišti	61/38	66/32	71/27
se svým nadřízeným	65/33	67/24	70/24
s hmotným prostředím pracoviště a s jeho vybavením	58/41	67/30	70/28
s namáhavostí práce	58/42	68/30	67/32
s tím, jak se váš závod stará o své zaměstnance	47/50	55/37	57/38
s jistotou pracovního místa	40/54	49/41	48/45
se svým platem	37/63	40/59	43/57
s vyhlídkami na zvýšení platu nebo postup k lepší práci	26/70	23/68 27/63 ³	25/68

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi nevím.

V porovnání se situací v říjnu 2003 nejvíce vzrostla spokojenost českých občanů s využitím vlastních odborných schopností a s organizací práce na pracovišti.

³ V říjnu 2003 byla otázka rozložená na dvě části. První údaj uvádí spokojenost/nespokojenost respondentů s vyhlídkami na zvýšení platu, druhý údaj pak spokojenost/nespokojenost s vyhlídkami na postup k lepší práci.